

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2003 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 772
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2020 m. d. nutarimo Nr.
redakcija)

LIETUVOS NACIONALINĖS UNESCO KOMISIJOS NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos nacionalinė UNESCO komisija (toliau – Nacionalinė komisija) yra juridinio asmens teisių neturinti institucija, atskaitinga Lietuvos Respublikos Vyriausybei, kurios svarbiausi veiklos tikslai – prisidėti prie aktyvaus Lietuvos Respublikos dalyvavimo Jungtinių Tautų Švietimo, mokslo ir kultūros organizacijos (toliau – UNESCO) veikloje ir UNESCO konvencijų, rekomendacijų nuostatų, programų ir projektų tikslų įgyvendinimo Lietuvoje.

2. Nacionalinė komisija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Lietuvos Respublikos įstatymais, Vyriausybės nutarimais, kitais teisės aktais, taip pat UNESCO Konstitucija, nacionalinių UNESCO komisijų chartija, kitais UNESCO teisės aktais bei Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos nuostatais (toliau – Nuostatai).

3. Nacionalinę komisiją aptarnauja ir administracinės, organizacinės bei techninės sąlygas įgyvendinti jos veiklos tikslus ir funkcijas, numatytas Nuostatuose, sudaro Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos sekretoriatas (toliau – Nacionalinės komisijos sekretoriatas).

II SKYRIUS NACIONALINĖS KOMISIJOS VEIKLOS STRUKTŪRA, FUNKCIJOS IR TEISĖS

4. Nacionalinę komisiją sudaro 23 nariai, skiriami 4 metams ir ne daugiau kaip dviem kadencijoms. Nacionalinę komisiją sudaro UNESCO kompetencijos srityse veikiančių: valstybės institucijų ir įstaigų atstovai (politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai), kitų valstybės institucijų ir įstaigų atstovai, turintys ekspertinių žinių UNESCO kompetencijos srityse, nevyriausybinių organizacijų atstovai ir (arba) joms nepriklausantys ekspertai.

5. Nacionalinės komisijos nariui dėl objektyvių priežasčių (valstybės tarnybos ar darbo santykių pabaigos, ligos ar kt.) negalint toliau dalyvauti Nacionalinės komisijos veikloje, likusiam kadencijos laikotarpiui deleguojamas kitas į Nacionalinę komisiją delegavusio subjekto atstovas.

6. Nacionalinei komisijai vadovauja Nacionalinės komisijos pirmininkas, o jo nesant – pirmininko pavaduotojas. Nacionalinė komisija veikia per Nacionalinės komisijos konferenciją, ir Nacionalinės komisijos Vykdomąjį komitetą (toliau – Vykdomasis komitetas). Nacionalinės komisijos pirmininką, jo pavaduotoją ir Vykdomąjį komitetą renka Nacionalinės komisijos konferencija paprasta dalyvaujančiųjų Nacionalinės komisijos narių balsų dauguma.

7. Įgyvendindama savo veiklos tikslus, Nacionalinė komisija atlieka šias funkcijas:

7.1. teikia pasiūlymus ir ekspertinį vertinimą Vyriausybei, taip pat Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai ir kitoms UNESCO kompetencijos srityse veikiančioms valstybės

institucijoms ir įstaigoms (toliau – atsakingos institucijos) – dėl valstybės politikos kryptių ir prioritetų įgyvendinant UNESCO veiklą Lietuvoje ir valstybės institucijų ir įstaigų veiksmų koordinavimo bei su UNESCO veikla susijusių priemonių įtraukimo į Vyriausybės rengiamus planavimo dokumentus;

7.2. teikia Vyriausybei, atsakingoms institucijoms, UNESCO kompetencijos srityse veikiančioms savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, nevyriausybiniams organizacijoms pasiūlymus dėl UNESCO konvencijų ir rekomendacijų, Lietuvai aktualių UNESCO programų ir projektų, taip pat UNESCO valdymo organų priimtų sprendimų įgyvendinimo;

7.3. informuoja Vyriausybę, atsakingas institucijas, UNESCO kompetencijos srityse veikiančias savivaldybių institucijas ir įstaigas, nevyriausybines organizacijas, taip pat visuomenę apie UNESCO priimtus nutarimus ir rekomendacijas, teikia kitą su UNESCO veikla susijusią aktualią informaciją;

7.4. kartu su Nacionalinės komisijos sekretoriatu, atsakingomis institucijomis ir nepriklausomais ekspertais atlieka UNESCO konvencijų ir rekomendacijų nuostatų, programų ir projektų įgyvendinimo Lietuvoje stebėseną;

7.5. kartu su Nacionalinės komisijos sekretoriatu, bendradarbiaudama su atsakingomis institucijomis ir nepriklausomais ekspertais, teikia pasiūlymus Užsienio reikalų ministerijai ir kitoms atsakingoms institucijoms dėl Lietuvos Respublikos pozicijų UNESCO Generalinės konferencijos, Vykdomosios tarybos, konvencijų tarpvyriausybinių komitetų sesijose ir kituose UNESCO renginiuose;

7.6. kartu su Nacionalinės komisijos sekretoriatu, atsakingomis institucijomis ir nepriklausomais ekspertais dalyvauja rengiant ir teikiant UNESCO informaciją apie Lietuvoje įgyvendinamas programas, projektus ir kitais klausimais, susijusiais su Nacionalinės komisijos kompetencija;

7.7. bendradarbiauja su UNESCO sekretoriatu, užsienio valstybių nacionalinėmis komisijomis ir ekspertais, Lietuvos valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, nevyriausybinių organizacijų atstovais ir piliečiais, UNESCO geros valios ambasadoriais, UNESCO asocijuotomis mokyklomis, Universitetų dvynių ir tinklaveikos programos (UNITWIN) / UNESCO katedromis;

7.8. kartą per metus atsiskaito Vyriausybei už savo veiklą.

8. Nacionalinė komisija, įgyvendindama savo veiklos tikslus ir atlikdama nustatytas funkcijas, turi teisę:

8.1. prašyti informacijos ir ją gauti iš atsakingų institucijų, UNESCO kompetencijos srityse veikiančių savivaldybių institucijų ir įstaigų, nevyriausybinių organizacijų, apie UNESCO konvencijų nuostatų, programų ir projektų tikslų įgyvendinimą Lietuvoje, taip pat kitais klausimais, susijusiais su Nacionalinės komisijos veikla;

8.2. teikti Vyriausybei, atsakingoms institucijoms su UNESCO veikla susijusius ir į Vyriausybės programą ir Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planą orientuotus pasiūlymus, taip pat su UNESCO tikslų įgyvendinimu susijusius pasiūlymus UNESCO kompetencijos srityse veikiančioms savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, nevyriausybiniams organizacijoms ir visuomenei;

8.3. telkti atsakingų institucijų, UNESCO kompetencijos srityse veikiančių savivaldybių institucijų ir įstaigų, nevyriausybinių organizacijų atstovus ir nepriklausomus ekspertus UNESCO strateginių dokumentų projektams rengti bei UNESCO konvencijų ir rekomendacijų nuostatų, programų ir projektų tikslams įgyvendinti Lietuvoje;

8.4. steigti UNESCO programų nacionalinius komitetus, taip pat sudaryti laikinuosius komitetus (*ad hoc* komitetus) ir darbo grupes, kuriuos gali sudaryti Nacionalinės komisijos nariai,

atsakingų institucijų, UNESCO kompetencijos srityse veikiančių savivaldybių institucijų ir įstaigų, nevyriausybinių organizacijų atstovai ir nepriklausomi ekspertai, pasitelkti šiuos komitetus ir darbo grupes Nacionalinės komisijos funkcijoms atlikti.

III SKYRIUS NACIONALINĖS KOMISIJOS KONFERENCIJA

9. Aukščiausiasis Nacionalinės komisijos veiklos organas yra konferencija, kuri renkasi ne rečiau kaip du kartus per metus. Prireikus Nacionalinės komisijos pirmininko iniciatyva, Vykdomojo komiteto ar Nacionalinės komisijos sekretoriato generalinio sekretoriaus prašymu arba ne mažiau kaip penkių Nacionalinės komisijos narių reikalavimu gali būti šaukiami neeiliniai konferencijos posėdžiai.

10. Nacionalinės komisijos konferencijai vadovauja Nacionalinės komisijos pirmininkas, o jo nesant – pirmininko pavaduotojas. Nacionalinės komisijos konferencijos sekretorius yra Nacionalinės komisijos sekretoriato generalinis sekretorius. Nacionalinės komisijos konferencijai iki išrenkamas Nacionalinės komisijos pirmininkas vadovauja Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko atstovas.

11. Nacionalinės komisijos konferenciją sudaro Nacionalinės komisijos nariai. Prireikus į Nacionalinės komisijos konferenciją stebėtojų teisėmis gali būti kviečiami atsakingų institucijų, UNESCO kompetencijos srityse veikiančių savivaldybių institucijų ir įstaigų, nevyriausybinių organizacijų atstovai ir nepriklausomi ekspertai.

12. Nacionalinės komisijos konferencija:

12.1. svarsto, tvirtina ir teikia pasiūlymus ir ekspertinį vertinimą Vyriausybei ir atsakingoms institucijoms dėl valstybės politikos kryptių ir prioritetų įgyvendinant UNESCO veiklą Lietuvoje ir valstybės institucijų ir įstaigų veiksmų koordinavimo bei su UNESCO veikla susijusių priemonių įtraukimo į Vyriausybės rengiamus planavimo dokumentus;

12.2. svarsto, tvirtina ir teikia Vyriausybei, atsakingoms institucijoms, UNESCO kompetencijos srityse veikiančioms savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, nevyriausybiniams organizacijoms pasiūlymus dėl UNESCO konvencijų ir rekomendacijų, Lietuvai aktualių UNESCO programų ir projektų, taip pat UNESCO valdymo organų priimtų sprendimų įgyvendinimo;

12.3. svarsto ir tvirtina metinį Nacionalinės komisijos veiklos planą;

12.4. svarsto ir teikia Vyriausybei metinę Nacionalinės komisijos veiklos ataskaitą, svarsto ir tvirtina kitas ataskaitas, vertina UNESCO programų nacionalinių komitetų, laikinųjų komitetų (*ad hoc* komitetų) ir darbo grupių veiklą;

12.5. svarsto ir tvirtina siūlymus dėl Nuostatų keitimo ir Nacionalinės komisijos sudėties;

12.6. renka Nacionalinės komisijos pirmininką, pirmininko pavaduotoją ir Vykdomojo komiteto narius;

12.7. atsižvelgdama į Lietuvai aktualias UNESCO programas ir projektus, steigia UNESCO programų nacionalinius komitetus, taip pat laikinuosius komitetus (*ad hoc* komitetus) ir darbo grupes, nustato jų veiklos tikslus;

12.8. sprendžia kitus Nacionalinės komisijos kompetencijos klausimus.

13. Nacionalinės komisijos konferencijos posėdžiai yra teisėti, jeigu juose dalyvauja ne mažiau kaip pusė Nacionalinės komisijos narių. Nacionalinės komisijos nutarimai priimami paprasta dalyvaujančiųjų Nacionalinės komisijos narių balsų dauguma. Jei balsai pasidalina po

lygiai, lemia Nacionalinės komisijos pirmininko balsas, jo nesant – pirmininko pavaduotojo balsas, iki išrenkamas Nacionalinės komisijos pirmininkas – Ministro Pirmininko atstovo balsas.

14. Nacionalinės komisijos nariai privalo dalyvauti Nacionalinės komisijos konferencijos posėdžiuose.

15. Nacionalinė komisija turi teisę organizuoti Nacionalinės komisijos konferencijos posėdžius ir priimti Nacionalinės komisijos nutarimus nuotoliniu būdu realiuoju laiku elektroninių ryšių priemonėmis. Šiuo būdu priimant Nacionalinės komisijos nutarimus, turi būti užtikrintas Nacionalinės komisijos nario tapatybės ir jo balsavimo rezultatų nustatymas.

IV SKYRIUS NACIONALINĖS KOMISIJOS PIRMININKAS

16. Nacionalinės komisijos pirmininkas, o jo nesant – pirmininko pavaduotojas:

16.1. kartu su Nacionalinės komisijos sekretoriato generaliniu sekretoriumi organizuoja Nacionalinės komisijos konferencijos ir Vykdomojo komiteto veiklą;

16.2. vadovauja Nacionalinės komisijos konferencijai ir Vykdomajam komitetui;

16.3. užtikrina Nacionalinės komisijos nutarimų ir Vykdomojo komiteto nutarimų įgyvendinimą;

16.4. atstovauja Nacionalinei komisijai bendradarbiaujant su atsakingomis institucijomis, UNESCO kompetencijos srityse veikiančiomis savivaldybių institucijomis ir įstaigoms, nevyriausybiniomis organizacijomis, UNESCO sekretoriatu ir kitų valstybių narių nacionalinėmis komisijomis;

16.5. teikia valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms pasiūlymus dalyvauti UNESCO renginiuose, programose ir projektuose.

V SKYRIUS NACIONALINĖS KOMISIJOS VYKDOMASIS KOMITETAS

17. Vykdomąjį komitetą sudaro 7 nariai: 6 Nacionalinės komisijos nariai ir Nacionalinės komisijos pirmininkas. Vykdomojo komiteto sekretorius yra Nacionalinės komisijos sekretoriato generalinis sekretorius.

18. Vykdomojo komiteto posėdžiai rengiami ne rečiau kaip vieną kartą per 3 mėnesius.

19. Vykdomojo komiteto posėdžiuose stebėtojų teisėmis gali dalyvauti kiti Nacionalinės komisijos nariai. Prireikus į juos stebėtojų teisėmis gali būti kviečiami atsakingų institucijų, UNESCO kompetencijos srityse veikiančių savivaldybių institucijų ir įstaigų, nevyriausybinių organizacijų atstovai ir nepriklausomi ekspertai.

20. Vykdomojo komiteto posėdžiai yra teisėti, jeigu juose dalyvauja ne mažiau kaip pusė Vykdomojo komiteto narių, tarp jų – Nacionalinės komisijos pirmininkas. Vykdomojo komiteto nutarimai priimami paprasta dalyvaujančiųjų Vykdomojo komiteto narių balsų dauguma. Jei balsai pasidalina po lygiai, lemia Nacionalinės komisijos pirmininko balsas.

21. Vykdomasis komitetas turi teisę organizuoti posėdžius ir priimti Vykdomojo komiteto nutarimus nuotoliniu būdu realiuoju laiku elektroninių ryšių priemonėmis. Šiuo būdu priimant Vykdomojo komiteto nutarimus, turi būti užtikrintas Vykdomojo komiteto nario tapatybės ir jo balsavimo rezultatų nustatymas.

22. Vykdomasis komitetas, įgyvendindamas Nacionalinės komisijos tikslus:

22.1. kartu su Nacionalinės komisijos sekretoriatu rengia pasiūlymų projektus Vyriausybei ir atsakingoms institucijoms dėl valstybės politikos krypčių ir prioritetų įgyvendinant UNESCO veiklą Lietuvoje, valstybės institucijų ir įstaigų veiksmų koordinavimo bei su UNESCO veikla susijusių priemonių įtraukimo į Vyriausybės rengiamus planavimo dokumentus;

22.2. užtikrina Nacionalinės komisijos nutarimų įgyvendinimą;

22.3. informuoja Vyriausybę, atsakingas institucijas, UNESCO kompetencijos srityse veikiančias savivaldybių institucijas ir įstaigas, nevyriausybinės organizacijas, taip pat visuomenę apie UNESCO priimtus nutarimus ir rekomendacijas, teikia kitą su UNESCO veikla susijusią aktualią informaciją;

22.4. kartu su Nacionalinės komisijos sekretoriatu, atsakingomis institucijomis ir nepriklausomais ekspertais atlieka UNESCO konvencijų ir rekomendacijų nuostatų, programų ir projektų įgyvendinimo Lietuvoje stebėseną;

22.5. kartu su Nacionalinės komisijos sekretoriatu, bendradarbiaudamas su atsakingomis institucijomis ir nepriklausomais ekspertais teikia pasiūlymus Užsienio reikalų ministerijai ir kitoms atsakingoms institucijoms dėl Lietuvos Respublikos pozicijų UNESCO Generalinės konferencijos, Vykdomosios tarybos, konvencijų tarpvyriausybinių komitetų sesijose ir kituose UNESCO renginiuose;

22.6. kartu su Nacionalinės komisijos sekretoriatu, atsakingomis institucijomis ir nepriklausomais ekspertais dalyvauja rengiant ir teikiant UNESCO informaciją apie Lietuvoje įgyvendinamas programas, projektus ir kitais klausimais, susijusiais su Nacionalinės komisijos kompetencija;

22.7. priima sprendimus dėl UNESCO programų nacionalinių komitetų, laikinųjų komitetų (*ad hoc* komitetų) ir darbo grupių sudėties ir veiklos, pasitelkia šiuos komitetus ir darbo grupes Vykdomojo komiteto funkcijoms atlikti;

22.8. priima sprendimus dėl Nacionalinės komisijos patronažo (projekto globos) suteikimo;

22.9. teikia Nacionalinės komisijos konferencijai pasiūlymus dėl Nuostatų keitimo ir Nacionalinės komisijos sudėties;

22.10. kartu su Nacionalinės komisijos sekretoriatu rengia Nacionalinės komisijos konferencijos darbotvarkę, rengia ir teikia Nacionalinės komisijos konferencijai Nacionalinės komisijos metinio veiklos plano projektą ir Nacionalinės komisijos metinės veiklos ataskaitos projektą;

22.11. sprendžia kitus su Vykdomojo komiteto kompetencija susijusius klausimus.

23. Vykdomojo komiteto nariai privalo dalyvauti Vykdomojo komiteto posėdžiuose.

VI SKYRIUS

UNESCO PROGRAMŲ NACIONALINIAI KOMITETAI

24. UNESCO programų nacionaliniai komitetai steigiami atsižvelgiant į Lietuvai aktualias UNESCO programas.

25. UNESCO programų nacionaliniai komitetai, įgyvendindami UNESCO programų ir Nacionalinės komisijos nustatytus tikslus:

25.1. atlieka UNESCO veiklos dokumentų analizę, suderinę su Vykdomuoju komitetu teikia dokumentų pakeitimų pasiūlymus atitinkamų UNESCO programų sekretoriatams, viešina atitinkamas UNESCO programas ir jų tikslus;

25.2. rengia Nacionalinės komisijos konferencijai rekomendacijas dėl UNESCO programų įgyvendinimo ir ataskaitas apie savo veiklą, taip pat Lietuvos dalyvavimo įgyvendinant atitinkamas UNESCO programas apžvalgas;

25.3. telkia savo veiklos sričių atsakingų institucijų, UNESCO kompetencijos srityse veikiančių savivaldybių institucijų ir įstaigų, nevyriausybinių organizacijų atstovus ir nepriklausomus ekspertus UNESCO programų nacionalinių komitetų projektams įgyvendinti;

25.4. prisideda prie Nacionalinės komisijos funkcijų atlikimo;

25.5. už savo veiklą atsiskaito Nacionalinės komisijos konferencijoje.

VII SKYRIUS

LAIKINIEJI KOMITETAI (*AD HOC* KOMITETAI) IR DARBO GRUPĖS

26. Laikinieji komitetai (*ad hoc* komitetai) ir darbo grupės steigiami trumpalaikiams įpareigojimams atlikti, atsižvelgiant į Lietuvai aktualius UNESCO projektus ir iniciatyvas bei siekiant skatinti efektyvesnį jų įgyvendinimą. Jų darbas baigiamas pasiekus steigiant numatytą tikslą.

27. Laikinieji komitetai (*ad hoc* komitetai) ir darbo grupės prisideda prie Nacionalinės komisijos funkcijų atlikimo;

28. Laikinieji komitetai (*ad hoc* komitetai) ir darbo grupės už savo veiklą atsiskaito Nacionalinės komisijos konferencijoje.

Užsienio reikalo
Linas Zolickas
2020-10-19

Teisės ir žmogiškųjų išteklių
skyriaus vedėjas
Virginijus Várnaitis
2020 10 19

Kultūros ministras
dr. Mindaugas Kvietkauskas

2020 10 20